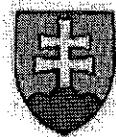

Jozef Bíreš
ústredný riaditeľ
Štátna veterinárna a potravinová správa
Slovenská republika
Bratislava

Bratislava 02. August 2021
C.j.: 7885/2021 - 100

MIMORIADNE NÚDZOVÉ OPATRENIA

Na základe § 6 ods. 5 písm. a) a § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov týmito mimoriadnymi núdzovými opatreniami s platnosťou a účinnosťou od 3.8.2021 do odvolania.

I. Užívateľom polovných revírov v oblastiach nezaradených v časti I, II a III prílohy I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných (ďalej len „vykonávanie nariadenie Komisie (EU) 2021/605“ (bez výskytu afrického moru ošípaných u diviačej zveri a domácich ošípaných) a v oblastiach nezaradených do nárazníkovej zóny

NARIADUJEM

- a) celoročny intenzívny lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie,
- b) znižovanie denzity diviačej zveri na max. 0,5 diviaka na km² v polovnom revíri,
- c) lov zveri zakázaným spôsobom lovu alebo nesprávnym spôsobom podľa osobitného predpisu na základe opatrenia hlavného veterinárneho lekára Slovenskej republiky v platnom znení,
- d) celoročný lov diviačej zveri na vnadiskach. V polovnom revíri môže byť zriadené najviac jedno vnadisko na 300 aj začiatých na polovnej plochy. Na vnadisku môže byť vyložené najviac 30 kg jadrového krmiaca počas 1 mesiaca a to len za účelom lovу,
- e) vyhľadávanie tiel uhynutej diviačej zveri alebo ich častí v polovnom revíri. Za uhynutého diviaka sa pokladá aj diviak usmrtený inak ako lovom (napr. usmrtený dopravným prostriedkom, inou zverou a pod.),

- g) uvádzat v knihe návštev polovného revíru kazdu návstevu za účelom vyhľadávania tiel uhynutej diviačej zveri,
- h) sanáciu uhynutej diviačej zveri podľa čl. 2 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodnených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002,
- i) viest o každom ulovenom a uhynutom diviakovi a o naložení s divinou podrobnej evidenciu,
- j) dodržiavať pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s vedľajšími živočíšnymi produktmi z ulovenej zveri, opatrenia zabranujúce šíreniu afrického moru ošípaných (ďalej len „AMO“),
- k) uplatňovať opatrenia, aby uhynuté a ulovené diviaky a vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov neprispeli do styku s domácimi ošípanými,
- l) doručiť vzorku z uhynutého diviaka na príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu (ďalej len „RVPS“) do 24 hodín od nálezu uhynutého tela/ ulozenia alebo najneskor v nasledujúci pracovný deň po dni pracovného voľna,
- m) nahlásiť príslušnej RVPS pripady, ak z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie. Hlášenie možno vykonať aj telefonicky,
- n) predkladanie vzoriek na vyšetrovanie všetkej ulovenej chorej diviačej zveri alebo z ochorenia podozrivéj a najdenej uhynutej diviačej zveri. Postačuje, ak je vo vzorke časť sleziny a krvná zrazenina. V pokročilom štádiu rozkladu uhynutého tela diviaka je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kost resp. hrudnú kost, kosti musia pochádzať z diviakov uhynutých maximálne v predchádzajúcich šiestich mesiacoch a na kostiach musia byť ešte prítomné zvyšky mäkkých tkanív,
- o) ku každej vzorke priložiť všetky požadované údaje v rozsahu opatrení vydaných príslušnou RVPS (číslo plomby, dátum nájdenia uhynutého diviaka resp. usmrtenia, spravanie sa pred usmrtením ak išlo o usmrtenie diviaka so zmeneným správanim, súradnice GIS nájdeného uhynutého diviaka, vek, pohlavie, názov revíru, názov katastra, meno nálezcu / streleca, meno osoby ktorá vzorku odobrala podľa predtlače na žiadanke na vyšetrenie diviačej zveri)
- p) predkladať mesačne príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému, hľásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia. Hlášenie môže byť nahradené vedením evidencie v programe POĽOVSTAT.

ZAKAZUJEM

- a) aby osoby, ktoré sa zúčastnili lovu a manipulácie s ulovenými alebo uhynutými diviakmi prišli do kontaktu s ošípanými v chove minimálne 48 hodín od lovu alebo manipulácie s ulovenými alebo uhynutými diviakmi;
- b) premiestňovanie živých diviakov mimo polovný revír bez súhlasu príslušnej RVPS.

- c) prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach.
Zákaz používania bývalých potravín (napríklad chlieb, pečivo, keksy, bagety, tropické ovocie) sa vzťahuje na prikrmovanie aj vnaďenie.

2. Užívateľom polôvnych revírov v polôvnych revíroch zaradených v nárazníkovej zóne a v reštrikčnom pásme I podľa časti I prílohy I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605“

NARIADUJEM

Okrem opatrení uvedených v bode 1 a) tieto opatrenia

- a) vyhradit' aspoň jedno miesto na opracovanie a skladovanie tiel ulovených diviakov do výsledku vyšetrenia a nahlásiť toto miesto príslušnej RVPS za účelom registrácie.
Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber vedičajúcich živočíšnych produktov (ďalej len „VŽP“). Tiež by malo byť vybavené chladiacim zariadením (ak to poveternostné podmienky vyžadujú) na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v polôvnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom polôvnom revíri zaradeného do identickej oblasti vo vzťahu k AMO,
- b) vykonať opatrenia, aby žiadny kus diviačej zveri neopustil chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia na AMO. Laboratórne vyšetrení diviačiu zver s negatívnym výsledkom na AMO a ostatnú spoločne skladovanú zver je možné uvádzané len na trh v Slovenskej republike,
- c) neškodné odstránenie všetkých tiel ulovenej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus diviačej zveri bude pozitívne testovaný na AMO. Neskodné odstránenie vykonať v kaflírskom zariadení.

ZAKAZUJEM

Okrem zákazov uvedených v bode 1 a)

- a) odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom premiestňovania, zazverovania vrátane uznávaných zverníc, okrem odchytu za účelom bezodkladného usmrtenia,
- b) chov diviačej zveri vo zverniciach vrátane chovu diviačej zveri na výcvik a skušky polôvnych psov (ak sa v polôvnom revíri vyskytuje),
- c) vykonávať výcvik a skušky polôvnych psov vo zvernici na výcvik a skušky psov (ak sa v polôvnom revíri vyskytuje),

- d) premiestňovanie neošetrených trofejí z diviakov účinnou metódou proti vírusu AMO mimo polovný revír,
- e) umiestňovať do obalov s uhynutými alebo ulovenými diviakmi alebo vývrhmi zo zveri iné predmety,
- f) vyvŕhovať ulovené diviaky v polovnom revíri a prepravovať na miesto sústredenia nezabalene v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko uniku telových tekutín,
- g) uvádzat na trh SR ulovenú diviačiu zver pred získaním negatívneho laboratórneho výsledku na AMO.

3. Užívateľom polovných revírov v oblastiach zaradených v reštrikčných pásmach podľa časti II a III prílohy I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605

NARIADUJEM

- a) aktivne vyhľadávanie tiel uhynutej diviacej zveri alebo ich časti v polovnom revíri. Za uhynutého diviaka sa pokladá aj diviak usmrtený inak ako lovom (napr. usmrtený dopravným prostriedkom, inou zverou a pod.),
- b) celoročný lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená polovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov neobmedzene pre celý revír) vykonávaný individuálnym spôsobom postriežkou alebo posledkou po uplynutí obdobia epidemiologickej fázy ochorenia bez lovú na základe analýzy situácie vecne príslušnej RVPS,
- c) návštevu za účelom vyhľadávania tiel uhynutej diviacej zveri uvádzat v knihe navštiev polovného revíru,
- d) možnosť manipulácie s kadáverom iba osobou vyškolenou o chorobe a najvhodnejších postupoch na dodržanie biologickej bezpečnosti,
- e) odstrániť uhynutých diviakov a vývrhy (tráviaci trakt z pitvanych uhynutých diviakov a z usmrtených diviakov so zmenami správania) len v spracovateľskom podniku na spracovanie VŽP kategórie I alebo podľa rozhodnutia príslušnej RVPS,
- f) diviak usmrtený so zmeneným správaním musí byť bezodkladne po odbere vzoriek odstránený v kafiliéri alebo podľa rozhodnutia príslušnej RVPS,
- g) dodržiavať pri manipulácii s uhynutými/usmrtenými diviakmi a s vývrhom opatrenia zabranujúce šíreniu AMO,
- h) vyhradniť užívateľom polovného revíru aspoň jedno miesto v revíri na pitvanie tiel uhynutých a usmrtených diviakov so zmeneným správaním. Miesto musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania neoprávnených diviakov a dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a telových tekutín, kontajnerom na zber VŽP. Tiež musí byť vybavené kontajnerom na uskladnenie tiel diviakov do odvozu do spracovateľského závodu,
- i) vyhradniť aspoň jedno miesta v polovnom revíri pre polovníkov na prezlečenie pred vstupom a pri opustení polovného revíru s možnosťou vydezinfikovania obuvi a vypratia vstupom

oblečenia. Ak nie je možné vyhradniť takéto miesto, tak poľovník pred opustením revíru si obuv vydezinfikuje a použity odev pred odchodom uloží do nepriepustného obalu a vždy po manipulácii s diviakom doma bezodkladne vyperie.

- j) nahlásiť príslušnej RVPS, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, hlásenie možno vykonať aj telefonicky,
- k) predkladanie vzoriek na vyšetrovanie všetkej ulovenej chorej diviačej zveri alebo z ochorenia podozrivéj a najdenej uhynutej diviačej zveri podľa usmernenia príslušnej RVPS. Postačuje, ak je vo vzorke časť sleziny a krvná zrazenina. V pokročilom štádiu rozkladu uhynutého tela diviaka je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kost resp. hrudnú kost, kosti musia pochádzať z diviakov uhynutých maximálne v predchádzajúcich siedstich mesiacoch a na kostiach musia byť ešte prítomné zvyšky mäkkých tkániv.
- l) doručiť vzorku z uhynutého diviaka na príslušnú RVPS do 24 hodín od nálezu uhynutého tela / ulovenia alebo najneskôr v nasledujúci pracovný deň po dni pracovného volna.
- m) nahlásiť príslušnej RVPS, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, hlásenie možno vykonať aj telefonicky,
- n) zabezpečiť prepravu tiel diviakov na miesto sústredenia uhynutých diviakov alebo miesto pitvania usmrtených diviakov v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia televých tekutín. Toto miesto musí byť dostupné pre dopravný prostriedok vykonávajúci prepravu do spracovateľského zariadenia,
- o) nahlásiť každé umiestnenie VŽP kategóriel na schválenom a súradnicami GPS označenom mieste na príslušnú RVPS a VŽP kategórie 1 uskladňovať do doby prepravy do spracovateľského zariadenia v kontajneroch zabraňujúcich prístupu cudzích osôb a zvierat,
- p) vycistiť a dezinfikovať kontajner po odvoze VŽP kategórie 1 registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO. O vykonaní čistenia a dezinfekcie viesť evidenciu,
- q) uhynuté a ulovené diviaky a vývrhy z usmrtených diviakov, telove tekutiny, VŽP kategórie 1, nesmú prísť do kontaktu s domácimi ošípanými,
- r) vykonať opatrenia, aby osoby manipulujúce s uhynutými / usmrtenými diviakmi neprisli do kontaktu s domácimi ošípanými ani nevstúpili do chovu minimálne 48 hodín od manipulácie,
- s) dopravný prostriedok a miesto usmrtenia alebo miesto nájdenia uhynutého diviaka bolo po skončení manipulácie vydezinfikované účinným registrovaným prípravkom proti vírusu AMO,
- t) po skončení manipulácie s diviakmi boli použité jednorazové pracovné a manipulačné prostriedky zneskodnené ako odpad v schválenom zariadení. Iný ako jednorazový odev bol vypratý, obuv a použité nástroje boli vycistené a vydezinfikované registrovanými účinnými prostriedkami proti vírusu AMO,
- u) predkladať mesačne príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému, hlásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia. Hlásenie môže byť nahradene vedením evidencie v programe POLOVSTAT.

- v) odstránenie uhynutého diviaka alebo VŽP z usmrtených diviakov (výrhy, koža, paprčky a pod.) je možné aj zakopaním na mieste na základe povolenia podľa § 8 ods. 3 písm. ac) a pod.) v súlade s požiadavkami Vyhlášky MPPRv SR č. 148/2012 Z. z., zákona č. 39/2007 Z. z. v súlade s požiadavkami Vyhlášky MPPRv SR č. 148/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výnimkach pri zbere, preprave a odstránení diviakov a o použití vedľajších živočíšnych produktov na osobitné vedľajších živočíšnych produktov a o použití vedľajších živočíšnych produktov na osobitné krmné účely.

ZAKAZUJEM

v epidemiologickej fáze ochorenia (hodnotenie príslušnej RVPS)

- a) dočasne akykoľvek výkon lovu diviačej zveri v poľovnom revíri, okrem usmrtenia diviakov so zmeneným správaním,
- b) vykonávanie všetkých poľovníckych činností, ktoré by mohli viest' k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii, okrem činností spojených so šetrným spôsobom vyhľadávania uhynutých diviakov a usmrtenia chorej diviačej zveri a lov ostatnej zveri individuálnym spôsobom,
- c) lov všetkej raticovej a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu kačice divej na ťahu a spoločných poľovačkách na raticovu zver vo zverniciach,
- d) celoročné prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach. Zákaz používania bývalých potravín (napríklad chlieb, pečivo, keksy, bagety, tropické ovocie) sa vzťahuje na prikrmovanie aj vnaďenie,
- e) chov diviačej zveri vo zverniciach vrátane chovu diviačej zveri na výcvik a skúšky poľovných psov,
- f) použitie poľovne upotrebitelných psov na vyhľadávanie a durenie zveri. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni,
- g) vykonávanie výcviku a skúšok poľovných psov, pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri. Ostatné skúšky poľovných psov možno vykonávať len so súhlasom RVPS v lokalitách, kde organizátor preukáže, že sa tam diviacia zver nezdržuje,
- h) odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom zazverovania, vrátane uznaných zverníc, okrem odchytu za účelom bezodkladného usmrtenia,
- i) pitva usmrtené a uhynuté diviaky v poľovnom revíri a prepravovať na miesto sústredenia nezábalene v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko úniku televých tekutín,
- j) spoločné skladovanie usmrtenej diviačej zveri a ostatnej ulovenej zveri uvádzanej na trh vrátane vedľajších jatočných produktov v spoločnom zariadení,
- k) uvádzať usmrtenú diviaciu zver na trh,
- l) umiestňovať do obalov s uhynutými, usmrtenými diviakmi alebo s vývrhmi iné predmety,
- m) premiestňovať živých diviakov mimo poľovný revír,
- n) vyrábať a premiestňovať trofeje z diviakov mimo infikovanú oblasť bez súhlasu príslušnej RVPS,
- o) používať na skrúcanie psom a dravým vtákom časti tel z uhynutých a usmrtených diviakov.

Všetci uživatelia pol'ovných revírov sú povinní dodržiavať a realizovať všetky podrobne opatrenia nariadené príslušnými RVPS na zabezpečenie kontroly a zabránenie šírenia AMO v populácii diviačej zveri v pol'ovnom revíri.

4. Chovateľom ošípaných (komerčné farmy a drobnochovy/nekomerčné chovy)

NARIADUJEM

- a) bezodkladne hlásiť všetky uhynuté ošípané poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a v restriktívnych pásmach podľa časti I, II a III prílohy I vykonavacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605 a v nárazníkovej zóne zabezpečiť odber vzoriek od uhynutých ošípaných na laboratórne vyšetrenie a zabezpečiť odvoz kadáverov do spracovateľského podniku,
- b) bezodkladne hlásiť všetky choré ošípané s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej RVPS,
- c) ošípané držať v uzavorených priestoroch,
- d) nepouživať vedľajšie živočišné produkty z diviačej zveri na kŕmne účely pre ošípané,
- e) zákaz skrmovania kuchynských odpadov,
- f) zákaz skrmovania zeleného krmiva v oblastiach s potvrdeným výskytom AMO u diviačej zveri,
- g) premiestňovať ošípané len so súhlasom RVPS (potvrdenie dokladov na premiestňovanie ošípaných),
- h) vykonať opatrenia proti vniknutiu diviakov do areálu farmy (dôkladné oplotenie farmy neprekonateľné pre diviačiu zver), pripadne ich kontaktu s krmivom a stelivom,
- i) vykonať opatrenia proti kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa,
- j) dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – aktivovať dezinfekčné brody pri vstupe na farmu (priestoru ustajnenia v nekomerčných chovoč) , evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a navštevníkov farmy, dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov(komerčné chovy),
- k) skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov,
- l) skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím,
- m) viesť zoznam chovateľov, ktorým boli predané ošípané,
- n) mať vypracovaný a príslušnou RVPS schválený „Plan ochrany chovu pred zavlečením AMO“ (komerčné chovy),
- o) vykonávať pravidelnú dezinfekciu dezinsekciu a deratizáciu chovných priestorov,
- p) dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov, prezliekanie, dezinfekcia používaných nástrojov, zákaz vstupu cudzích osôb do priestorov chovu ošípaných (nekomerčné chovy),
- q) nakupovať ošípané vyhradne od registrovaných chovateľov a mať o tom doklad (nekomerčné chovy),

- r) dodržiavanie povinnosti identifikácie a registrácie chovov ošípaných od 1 kusa chovanej ošípanej.

5. Súkromným veterinárnym lekárom

NARIADUJEM

- a) plniť opatrenia nariadené príslušným orgánom veterinárnej správy na likvidáciu chorob zvierat,
- b) bezodkladne hľať príslušnému orgánu veterinárnej správy každé podezrenie na výskyt afrického moru ošípaných,
- c) byt súčinní a upozornovať chovateľov na povinnosť identifikácie a registrácie chovov ošípaných,
- d) zvýšovať povedomie chovateľov o biologických opatreniach na ochranu chovov.

Odôvodnenie:

Africký mor ošípaných (AMO) je vírusová, vysoko kontagiózna infekcia domácich ošípaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavčnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný). Prejavuje sa rýchlym priebehom, s vysokými horúčkami, celkovou apatiou, slabosťou, inapetenciou, hnačkami, pneumóniou a krvaciami rôznej veľkosti a tvaru v podkoži, na slizniciach, serózach a v tkanivach rôznych orgánov. Vyznačuje sa vysokou morbiditou a mortalitou (85 až 100%).

AMO je veľkou hrozbou pre chov domácich ošípaných a výkon poľovníctva nielen u diviacej zveri. V prípade výskytu AMO sa v ohnisku nákazy usmrčujú všetky domáce ošípané a zastavuje resp. obmedzuje sa obchodovanie so živými ošípanými, spermou, vajíčkami, embryami, bravčovým mäsom a výrobkami z bravčového mäsa.

Všetky tieto opatrenia sa prijímajú na základe európskej legislatívy vo všetkých členských štatoch EÚ rovnakým spôsobom. Prí potvrdení choroby u diviacej zveri sa zastavuje resp. reguluje poľovanie nielen na diviakov, ale aj ostatné voľne žijúcu zver, obmedzuje sa pohyb v lese a zastavuje sa obchodovanie z mäsom od diviakov vrátane produktov.

Zdravotné a ekonomicke riziká afrického moru ošípaných a diviakov

Zdrojom nákazy sú infikované domáce a divo žijúce sviňovité. Najčastejší spôsob šírenia nákazy je priamy kontakt s infikovaným biologickým materiálom (kvapaliny, sekrety, mäso, mäsové výrobky, kontaminované chovateľské prostredie, krmivo, dopravné prostriedky, ľudia, atď.). Šírenie infekcie aerosolom je málo pravdepodobné. Virus AMO je schopný cirkulácie v krvi nakazeného zvierat (viremia) až 60 dní. Inkubačná doba sa zvyčajne pohybuje v rozsahu 3 (akútnej forma) až 15 dní. V prípade, že je infekčná dávka vysoká, inkubačná doba môže byť aj kratšia ako 3 dni.

Vysoká odolnosť vírusu v prostredí a tepelne neopracovaných mäsových výrobkoch – v krvi ošipaných pri 4 °C si zachová infekčnosť až 18 mesiacov, vo výkaloch pri 20 °C 11 dní, v surovom bravčovom mäse 15 týždňov, v iberijskej a seranskej šunke až 140 dní a v parmskej šunkе až 399 dní. Avšak žiadny infekčný vírus nebolič najdený vo varených alebo konzervovaných šunkách spracovaných pri minimálne 70 °C.

Schopnosť vírusu perzistovať v prostredí napriek dopadu na populáciu diviakov v niektorých oblastiach s mortalitou 90% a zdánlivého vymiznutia vírusu, pôvodca AMO sa napriek prijatým rôznym prísnym stratégiam eradikácie po roku v oblastiach objavil znova.

Specifická diagnostika AMO u ulovených diviakov – percento pozitívnych ulovených diviakov v infikovaných oblastiach v roku 2014 korelovalo od 0,2% v Poľsku až po 1% pozitívnych ulovených diviakov z celkového počtu ulovených diviakov v Lotyšsku (zdroj EFSA 2015). Naopak percento pozitívnych uhynutých diviakov sa pohybuje rádovo v desiatkach percent – napr. takmer 80 % pozitívnych uhynutých z celkového počtu nájdených uhynutých diviakov bolo v infikovanej oblasti v Českej republike. Z tohto dôvodu sa všetka naša pozornosť sústredí už popri zastrelených diviakov hlavne na monitoring uhynutých diviakov. To isté platí pre monitoring domácich ošipaných – po vniknutí vírusu AMO do „panenského“ chovu predpokladáme akútne 100% úhyn infikovaných ošipaných s takmer hulovou prezivatelnosťou infikovaných zvierat a nasledná 100% depopulácia zvierat v chove.

Vakcína proti AMO v súčasnosti vo svete nie je k dispozícii a preto ochrana zvierat spočíva napr. v dodržiavaní chovateľských podmienok- biologická ochrana chovov, reguláciu poľovania, kontrole obchodovania so živými zvieratami a ich produktmi. Európska únia predpokladá, že úspech v boji proti tejto chorobe závisí predovšetkým od veľkosti populácie diviakov. V tejto súvislosti by sa mali prijať striktné opatrenia na obmedzenie populácie diviakov v príslušných oblastiach na počet primeraný pre danú oblasť. Treba podporovať programy spolupráce medzi poľnohospodárskym odvetvím a sektorm ochrany životného prostredia prispôsobené konkrétnej situácii členských štátov (riadenie lovu diviačej zveri, zákaz ďalšieho krmenia s výnimkou návad za účelom lovu, poľnohospodárske postupy).

Na základe vyššie uvedeného hlavný veterinárny lekár Slovenskej republiky nariaduje tieto mimoriadne núdzové opatrenia na základe rozšírenia afrického moru ošipaných v populácii diviačej zveri a domácich ošipaných na území Slovenskej republiky vzhľadom na to, že uvedená choroba môže predstavovať vážne nebezpečenstvo pre zdravie zvierat. Na nariadovanie mimoriadnych núdzových opatrení sa podľa § 52 ods. 1 písm. h) a n) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskôrších predpisov nevzťahuju všeobecné predpisy o správnom konaní.

S pozdravom